

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2024

בית ספר: בית ספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה M.A.

מבוא לפסיכותרפיה

מרצים/ות:

ד"ר מיכל פרנץ-קדרי michall.ferencz.kabbar@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

גב' מורן קולוויין moran.koelewijn@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	80009	סוג הקורס:	שיעור	שעות שבועיות:	2	נקודות זכות:	2
דרישות הקורס:	עבודה מסכמת	קוד קבוצה:	241800090	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

מהו טיפול נפשי, טכניקות טיפוליות והאבולוציה שלהן, הריאיון האבחוני ופורמולציה טיפולית, סטינג וחזרה טיפולי, הברית הטיפולית, הפגישה הראשונה וסיום טיפול, הפעולה הטיפולית (העברה והעברה נגדית, השלכה והזדהות השלכתית ועוד), חשיפה עצמית, אירועי חיים בקרב המטפל, הדרכה וטיפול לא מילולי.

** יתכנו שינויים ותוספות, הסטודנטים יעודכנו בהתאם.

מטרות הקורס

הקורס יעסוק בהיכרות עם מרכיבים מרכזיים בפסיכותרפיה, חיבור בינם לבין העבודה הטיפולית והמפגש הראשוני של הסטודנטים עם מטופלים. נתחיל בהגדרה של פסיכותרפיה ובמיפוי השטח של הפסיכותרפיה כיום, ובהמשך נלמד מושגי יסוד ועקרונות. בנוסף, תהיה התייחסות של כל נושא ליישום שלו על המטופלים שהסטודנטים פוגשים בקליניקה, כך שהלימוד יוכל להיות מוחשי במפגש עם העולם

הטיפול יהווה בסיס רחב ומעודכן לזהות הטיפולית של הסטודנטים. הקורס יכלול הרצאות פרונטאליות, הצגת מאמרים, הצגות מקרים וקטעי וידאו.

מבנה ציון הקורס

מטלות/ דרישות:

1. פרזנטציה – תתקיים בקבוצות (מהווה 10% מהציון הסופי בקורס).
2. עבודה מסכמת – תוגש בזוגות/שלישות (מהווה 90% מהציון הסופי בקורס).

תפוקת למידה

תכנית הקורס:

<u>נושא ההרצאה</u>	<u>תאריך</u>	<u>מספר השיעור</u>
מהו טיפול נפשי, מפה של טיפולים, טכניקות טיפוליות והאבולוציה שלהן	20.12.2023	1
הריאיון האבחוני ופורמולציה טיפולית	27.12.2023	2
<u>פרזנטציה ראשונה</u>		
סטינג וחוזה טיפולי	03.01.2024	3
<u>פרזנטציה שנייה</u>		
הברית הטיפולית	10.01.2024	4
<u>פרזנטציה שלישית</u>		
הפגישה הראשונה וסיום טיפול	17.01.2024	5
<u>פרזנטציה רביעית</u>		
הפעולה הטיפולית	24.01.2024	6
<u>פרזנטציה חמישית</u>		
חשיפה עצמית, אירועי חיים בקרב המטפל	24.01.2024	7
<u>פרזנטציה שישית</u>		
	31.01.2024	7
<u>פרזנטציה שביעית</u>		

הדרכה	07.02.2024	8
	<u>פרזנטציה שמינית</u>	
טיפול לא מילולי	14.02.2024	9
	<u>פרזנטציה תשיעית</u>	
השלמות, רפלקציה וסיכום הקורס	21.02.2024	10

פרטי עוזר הוראה

הנב' מורן קולוויין אשכנזי Moran.koelewijn@gmail.com

רשימת קריאה

** שימו לב – בקובץ הסילבוס המצורף באתר הקורס כ-PDF ישנם מקורות הכתובים בצבע אדום והם אשר יוצגו בפרזנטציות במסגרת השיעור אליו מקושרים.

שיעור 1: מהו טיפול נפשי, מפה של טיפולים, טכניקות טיפוליות והאבולוציה שלהן

הפרט, י. ד. (2011). יסודות הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי והמשגת מקרה. בתוך מרום, צ., גלבוט-שכטמן, א., מור, ג., ומאירס, י. (עורכים), *טיפול קוגניטיבי-התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים* (עמ' 1-32). תל אביב: דיונון.

יובל, י. (2011). קבלה ומחויבות: תאוריה ופרקטיקה. בתוך מרום, צ., גלבוט-שכטמן, א., מור, ג., ומאירס, י. (עורכים), *טיפול קוגניטיבי-התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים* (עמ' 353-384). תל אביב: דיונון.

מיטשל, ס. א., ובלאק, מ. (2006). *פרויד ומעבר לו: תולדות החשיבה הפסיכואנליטית המודרנית* (פרקים 1-7). תל אביב: תולעת ספרים.

קייסמנט, פ. (1998). מחשבות מוקדמות על לימוד מן המטופל. בתוך *ללמוד מן המטופל* (עמ' 15-40). תל אביב: כנרת זמורה דביר.

Gabbard, G. O., & Westen, D. (2003). Rethinking therapeutic action. *The International Journal of Psychoanalysis*, 84, 823-841.

Sperry, L. (2015). Competencies in Counseling and Psychotherapy: An Overview (Section I); Conceptual Foundations (Section II). In *Core competencies in counseling and psychotherapy: Becoming a highly competent and effective therapist* (pp. 3-38). NY: Routledge.

שיעור 2: הריאיון האבחוני ופורמולציה טיפולית

אליצור, א. (1996). הבדיקה הפסיכיאטרית של החולה ומשפחתו. בתוך *פרקים נבחרים בפסיכיאטריה*

(עמ' 95-113). תל-אביב: פפירוס.

Kassaw, K., & Gabbard, G. O. (2002). Creating a psychodynamic formulation from a clinical evaluation. *American Journal of Psychiatry*, 159, 721-726.

Perry, S., Cooper, A. M., & Michels, R. (2006). The psychodynamic formulation: Its purpose, structure, and clinical application. *Focus*, 144, 297-305.

Sperry, L. (2015). Intervention Planning (Section IV). In *Core competencies in counseling and psychotherapy: Becoming a highly competent and effective therapist* (pp. 83-113). NY: Routledge.

Weiner, I. B., & Bornstein, R. F. (2009). Evaluation and assessment. In *Principles of psychotherapy: Promoting evidence-based psychodynamic practice* (pp. 61-80). John Wiley & Sons.

שיעור 3: סטינג וחוזת טיפול

גולדדין, מ. ת. (2012). שתיקת הכספים. *שיחות*, כ"ו, 232-240.

קלנר, נ. (1999). 'כלל היסוד': ראש-פינה שמאסו בו הבונים? *שיחות*, י"ג, 112-121.

קלנר, נ. (2000). החוזת הטיפול בפסיכותרפיה פסיכואנליטית. *שיחות*, י"ד, 93-106.

רזנהיים, א. (1990). החוזת הטיפול הרצוי והמצוי. בתוך אדם נפגש עם עצמו - פסיכותרפיה: החוויה ותהליכיה (עמ' 44-48). ירושלים: שוקן.

Eissler, K. R. (1974). On some theoretical and technical problems regarding the payment of fees for psychoanalytic treatment. *International Review of Psychoanalysis*, 1, 73-101.

Lasky, E. (1984). Psychoanalysts' and psychotherapists' conflicts about setting fees. *Psychoanalytic Psychology*, 1, 289-300.

Parvin, R., & Anderson, G. (2000). What are we worth? Fee decisions of psychologists in private practice. *Women & Therapy*, 22, 15-25.

Weiner, I. B., & Bornstein, R. F. (2009). The treatment contract. In *Principles of psychotherapy: Promoting evidence-based psychodynamic practice* (pp. 81-103). John Wiley & Sons.

שיעור 4: הברית הטיפולית

זלכה-מנו, ס. (2021). האם הברית היא טיפולית לכשעצמה? תשובות חדשות מחזית המחקר בתחום. *שיחות*, ל"ה, 180-185.

MacFarlane, P., Anderson, T., & McClintock, A. S. (2015). The early formation of the working alliance from the client's perspective: A qualitative study. *Psychotherapy*, 52, 363-372.

שיעור 5: הפגישה הראשונה וסיום טיפול

אוגדן, ת. (2001). הפגישה האנליטית הראשונה. בתוך הקצה הפרימיטיבי של החוויה (עמ' 128-143). תל אביב: עם עובד.

באום, נ. (2006). סיום מאולץ של קשר טיפולי. חברה ורווחה, כ"ו, 355-375.

Gabbard, G. O. (2009). What is a "good enough" termination?. *Journal of the American Psychoanalytic Association, 57*, 575-594.

Sperry, L. (2015). Termination. In *Core competencies in counseling and psychotherapy: Becoming a highly competent and effective therapist* (pp. 181-194). NY: Routledge.

שיעור 6: הפעולה הטיפולית

העברה והעברה נגדית

ויניקוט, ד. ו. (2009). שנאה בהעברה הנגדית. בתוך *עצמי אמיתי, עצמי כוזב* (עמ' 62-75). תל אביב: עם עובד.

ראקר, ה. (2009). המשמעות והשימושים של העברה נגדית. *שיחות, כ"ד*, 10-17.

השלכה והזדהות השלכתית

אייגן, מ. (2010). רעב רגשי. בתוך *תחושת מוות נפשי* (עמ' 267-283). תל אביב: תולעת ספרים.

אשל, ע. (1998). Acting out ו'הינכחות' המטפל. *שיחות, י"ג*, 4-16.

אשל, ע. (2009). להיות "כלולה" בשתיקה: על המטופל השותק ו'הינכחות' המטפל. *שיחות, כ"ג*, 221-233.

הפרט, י. ד. (2011). יסודות הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי והמשגת מקרה. בתוך מרום, צ., גלבוע-שכטמן, א., מור, ג., ומאירס, י. (עורכים), *טיפול קוגניטיבי-התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים* (עמ' 1-32). תל אביב: דיונון. (פרזנטציה חמישית)

יובל, י. (2011). קבלה ומחויבות: תאוריה ופרקטיקה. בתוך מרום, צ., גלבוע-שכטמן, א., מור, ג., ומאירס, י. (עורכים), *טיפול קוגניטיבי-התנהגותי במבוגרים: עקרונות טיפוליים* (עמ' 353-384). תל אביב: דיונון. (פרזנטציה שישית)

קולקה, ר. (1995). עולמו הרוחני של המטפל בין הקשבה לפירוש: על התפתחותה האפשרית של הפסיכואנליזה מאינדיבידואליות לסובייקטיביות. *שיחות, ט'*, 191-197.

Ogden, P. (1979). On Projective Identification. *International Journal of Psychoanalysis, 60*, 357-374.

Sperry, L. (2015). Intervention implementation (Section V). In *Core competencies in counseling and psychotherapy: Becoming a highly competent and effective therapist* (pp. 117-164). NY: Routledge.

הכלה ואמפתיה

אשל, ע. (2002). מחשבות על הכלה, הזדהות והאפשרות להיות. *שיחות, ט"ז*, 131-147.

אשל, ע. (2003). מחשבות על רעיון הכלה של ביון. בתוך י. הטב (עורך), *פסיכואנליזה הלכה ומעשה* (עמ' 193-204). תל אביב: דיונון.

רוזנהיים, א. (2003). תצא נפשי עליך - אמפתיה: מהותה ודרכיה. בתוך תצא נפשי עליך: הפסיכולוגיה פוגשת ביהדות (עמ' 73-116). תל אביב: ידיעות אחרונות.

שיעור 7: חשיפה עצמית, אירועי חיים בקרב המטפל

אוריין, ג. (2013). 'הקשר עם בסיס האם': פסיכותרפיה בהריון. שיחות, כ"ז, 270-281.
בולס, כ. (1987). שימושים אקספרסיביים בהעברה נגדית: הערות למטופל מן העצמי של המטפל. בתוך צילו של האובייקט (עמ' 212-245). תל אביב: דביר.

Gibson, M. F. (2012). Opening up: Therapist self-disclosure in theory, research, and practice. *Clinical Social Work Journal*, 40, 287-296.

שיעור 8: הדרכה

רובין, ש. (1991). על הדרכה משמעותית ורגעים קריטיים בהתפתחות מודרכים. שיחות, ה', 196-200.
רובינשטיין, ג. (1990). הגבול בין הדרכה לטיפול - מבט שני. שיחות, ה', 38-44.
Haggerty, G., & Hilsenroth, M. J. (2011). The use of video in psychodynamic supervision. *British Journal of Psychotherapy*, 27, 193-210.

שיעור 9: טיפול לא מילולי

לוי, א. (2005). כמה הערות על מריון מילנר, דונאלד ויניקוט וגרעין העצמי. שיחות, י"ט, 128-130.
מילנר, מ. (2005). ויניקוט והמסע הדו-כיווני. שיחות, י"ט, 131-134.
מילנר, מ. (2006). טירפו הכבוש של האדם השפוי: ארבעים וארבע שנים של מחקר פסיכואנליטי. תל אביב: תולעת ספרים.
פרנץ, מ. (2000). טיפול באומנות בגישה דינמית. מה קורה שם? אספקטים תיאורטיים וקליניים. בתוך א. מונדשיין, מ. מוצניק, א. שורצולד (עורכים), תלפיות שנתון המכללה (עמ' 397-414). הוצאת אגודת שוחרי תלפיות.